

Міністерство оборони України
Центральний науково-дослідний інститут Збройних Сил України

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ начальника Центрального
науково-дослідного інституту
Збройних Сил України
від 11.05.2026 № 26/од

ПОЛОЖЕННЯ
про опитування учасників освітнього процесу у
Центральному науково-дослідному інституті Збройних Сил України

Київ – 2026

1. Загальні положення

1.1. Це Положення є нормативним документом Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України (далі – Інститут) і визначає мету, принципи, завдання, організацію та порядок проведення опитувань учасників освітнього процесу та інших зацікавлених осіб щодо якості освітньої діяльності в Інституті.

1.2. Дія цього Положення поширюється на здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, випускників, наукових працівників, роботодавців та інших зацікавлених осіб (стейкхолдерів), які залучаються до оцінювання якості освітнього процесу.

1.3. Положення розроблено відповідно до Законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, а також організаційно-розпорядчих документів Інституту, що регулюють організацію освітнього процесу та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

1.4. Опитування в Інституті є складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти та формою зворотного зв'язку між керівництвом Інституту, учасниками освітнього процесу та іншими стейкхолдерами.

1.5. Результати опитувань використовуються для прийняття управлінських рішень, спрямованих на підвищення якості освітнього процесу, вдосконалення освітньо-наукових програм та діяльності Інституту в цілому.

2. Мета, принципи та завдання опитування

2.1. Метою проведення опитувань є отримання об'єктивної інформації щодо якості освітнього процесу, виявлення проблемних питань та визначення напрямів його вдосконалення.

2.2. Опитування в Інституті проводяться на основі таких принципів: відповідності цілям освітньо-наукових програм, місії та стратегії Інституту;

системності та регулярності;

добровільності участі респондентів;

анонімності (у випадках, коли це передбачено умовами опитування);

прозорості процедур;

об'єктивності та достовірності отриманої інформації.

2.3. Інформація, отримана за результатами опитувань, повинна відповідати вимогам об'єктивності, точності, повноти, достатності та оперативності.

2.4. Основними завданнями опитувань є:

отримання зворотного зв'язку щодо якості освітнього процесу в Інституті;

виявлення рівня задоволеності учасників освітнього процесу та інших стейкхолдерів;

визначення проблемних аспектів організації освітньої діяльності;

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

формування обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення освітнього процесу та освітньо-наукових програм;

підготовка аналітичних матеріалів для прийняття управлінських рішень.

2.5. Опитування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії спрямоване на отримання та аналіз інформації щодо:

якості освітньо-наукової програми та її змістового наповнення;

якості викладання та організації освітнього процесу;

якості кадрового, методичного, інформаційного та матеріально-технічного забезпечення;

можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії;

організації самостійної роботи;

доступності інфраструктури та інформаційних ресурсів;

дотримання принципів студентоцентрованого навчання та академічної доброчесності;

якості освітньої, організаційної та консультативної підтримки;

ефективності процедур вирішення конфліктних ситуацій;

дотримання вимог із запобігання корупції;

залучення до процесів забезпечення якості освіти.

Питання анкет формуються в межах компетентності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та можуть коригуватися за обґрунтованими пропозиціями.

Приклад анкети наведено у додатку 1 до цього Положення.

2.6. Опитування випускників передбачає отримання інформації щодо:

актуальності та відповідності освітньо-наукової програми вимогам ринку праці;

відповідності набутих компетентностей і програмних результатів навчання професійним вимогам;

якості структури освітньо-наукової програми;

ефективності форм і методів викладання та оцінювання;

рівня задоволеності отриманими знаннями та їх практичної значущості;

готовності до професійної діяльності;

потреб у подальшому професійному розвитку.

Приклад анкети наведено у додатку 2 до цього Положення.

2.7. Опитування наукових працівників передбачає отримання інформації щодо:

рівня підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії;

стану інфраструктури Інституту;

умов здійснення освітньої діяльності;

забезпечення академічної свободи;

можливостей підвищення кваліфікації та розвитку педагогічної майстерності;

дотримання принципів академічної доброчесності;

інших аспектів, що впливають на якість освітнього процесу.

Приклад анкети наведено у додатку 3 до цього Положення.

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

2.8. Опитування роботодавців передбачає отримання інформації щодо: відповідності підготовки випускників потребам роботодавців; рівня сформованості компетентностей; конкурентоспроможності випускників; напрямів взаємодії роботодавців з Інститутом; інших питань, пов'язаних із якістю підготовки фахівців. Приклад анкети наведено у додатку 4 до цього Положення.

3. Організація та проведення опитування

3.1. Опитування в Інституті проводяться з використанням сучасних інформаційних технологій та передбачають збирання, обробку, зберігання та використання інформації.

3.2. За формою проведення опитування можуть бути очними або заочними; усними, письмовими або електронними.

3.3. Основними методами проведення опитувань є анкетування та інтерв'ювання.

Анкетування передбачає самостійне заповнення респондентами опитувальників (анкет) у паперовій або електронній формі. Анкетування може бути індивідуальним або груповим, анонімним або неанонімним. У разі збирання персональних даних обов'язковою є згода респондента. Отримана інформація не може використовуватися на шкоду респонденту.

Інтерв'ювання передбачає безпосередню взаємодію інтерв'юера з респондентом за визначеним планом із фіксацією відповідей. Інтерв'ювання може бути індивідуальним або груповим (у тому числі у форматі фокус-груп). Застосовуються формалізовані та неформалізовані інтерв'ю.

Анкетування використовується переважно для отримання кількісних характеристик, інтерв'ювання – для якісного аналізу.

3.4. За періодичністю опитування поділяються на планові та позапланові.

Планові опитування проводяться на регулярній основі та охоплюють здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, випускників, наукових працівників, роботодавців та інших стейкхолдерів.

Позапланові опитування проводяться за потреби для вирішення окремих завдань за рішенням Наукової ради Інституту, гаранта освітньо-наукової програми або керівників науково-дослідних центрів (управлінь) Інституту.

3.5. Організацію та проведення опитувань здійснюють гарант освітньо-наукової програми, начальники науково-дослідних центрів (управлінь) Інституту або інші визначені посадові особи.

3.6. Проведення опитування включає такі етапи:

визначення мети та завдань опитування;

розроблення плану проведення (строки, методи, коло респондентів);

формування інструментарію (анкети, бланки інтерв'ю тощо);

проведення опитування;

обробка та аналіз результатів;

підготовка звіту та пропозицій щодо вдосконалення освітнього процесу.

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

Результати опитування та пропозиції за їх підсумками подаються на розгляд Наукової ради Інституту або відповідних секцій наукової ради.

3.7. Питання анкет повинні відповідати меті та завданням опитування, бути чіткими, зрозумілими, однозначними, нейтральними та логічно структурованими. За видом питання можуть бути відкритими, закритими або напівзакритими.

3.8. Щороку гарант освітньо-наукової програми організовує проведення планового анонімного анкетування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії з метою оцінювання якості викладання та рівня задоволеності освітнім процесом.

3.9. У разі необхідності можуть застосовуватися інші методи збору інформації, що не суперечать законодавству України.

4. Опрацювання, використання та зберігання результатів опитування

4.1. Обробка та аналіз результатів опитувань здійснюються організаторами опитування з використанням відповідних методів статистичного та якісного аналізу.

4.2. Результати опитувань розглядаються на засіданнях Наукової ради Інституту або секцій наукових рад науково-дослідних центрів (управлінь) Інституту, а також інших колегіальних органів відповідно до їх компетенції.

4.3. Узагальнені результати опитувань використовуються:
для вдосконалення освітнього процесу;
при перегляді освітньо-наукових програм;
для підвищення якості викладання та наукової діяльності;
при плануванні заходів підвищення кваліфікації наукових працівників;
як один із інформаційних чинників під час прийняття управлінських і кадрових рішень.

4.4. Результати опитувань сприяють самовдосконаленню професійної діяльності наукових працівників та підвищенню ефективності їхньої роботи.

4.5. Матеріали опитувань (анкети, узагальнені результати, аналітичні звіти) зберігаються в науково-організаційному відділі Інституту та/або у відповідних структурних підрозділах Інституту.

4.6. Узагальнені результати опитувань відображаються у щорічному звіті начальника Інституту та оприлюднюються в установленому порядку з урахуванням вимог законодавства щодо захисту інформації та персональних даних.

**Приклад анкети для здобувачів вищої освіти ступеня доктора
філософії**
(для ад'юнктів)

1. Загальна інформація

Рік навчання (курс)_____.

Чи відповідає освітньо-наукова програма темі Вашої дисертації?

(1 – зовсім не відповідає, 5 – повністю відповідає)

1	2	3	4	5

2. Загальна оцінка освітньо-наукової програми

Наскільки Ви загалом задоволені навчанням за освітньо-науковою програмою?

(1 – зовсім незадоволений(на), 5 – максимально задоволений(на))

1	2	3	4	5

(якщо вказали 1-3 – поясніть, чому)_____.

Наскільки освітньо-наукова програма відповідає сучасним вимогам і тенденціям?

(1 – зовсім не відповідає, 5 – максимально відповідає)

1	2	3	4	5

(якщо обрали 1-3 – поясніть чому)_____.

3. Організація освітнього процесу

Наскільки своєчасно та повно Вас інформують про: цілі, зміст, результати навчання та критерії оцінювання?

(1 – інформація відсутня або її надають невчасно, 5 – завжди вчасно)

1	2	3	4	5

(якщо вказали 1-3 – поясніть, чому)_____.

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

Наскільки зрозумілими для Вас є цілі та результати вивчення освітніх компонентів?

(1 – незрозумілі з більшості дисциплін, 5 – зрозумілі з усіх дисциплін)

1	2	3	4	5

(якщо вказали 1-3 – поясніть, чому) _____

Наскільки доступним є розклад занять та графік освітнього процесу?

(1 – недоступний, 5 – доступний, легко знайти)

1	2	3	4	5

Наскільки забезпечена можливість формування Вашої індивідуальної освітньої траєкторії?

(1 – така можливість відсутня, 5 – така можливість є і Ви нею користуєтесь, обираючи дисципліни за вибором)

1	2	3	4	5

4. Якість викладання

Наскільки ефективно викладачі застосовують сучасні методи навчання?

(1 – максимально неефективно більшістю викладачами, 5 – максимально ефективно)

1	2	3	4	5

(якщо обрали 1-3 – поясніть чому) _____

Наскільки збалансованим є співвідношення теоретичної та практичної підготовки?

(1 – максимально не збалансованим, 5 – максимально збалансованим)

1	2	3	4	5

(якщо обрали 1-3 – поясніть чому) _____

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

Наскільки прозорим і зрозумілим є оцінювання результатів навчання?
(1 – непрозоре з більшості дисциплін, 5 – прозоре з усіх дисциплін)

1	2	3	4	5

(якщо обрали 1-3 – напишіть, з яких дисциплін оцінювання нечесне та/або непрозоре) _____

5. Освітнє середовище та ресурси

Наскільки доступними є навчальні та наукові ресурси (бібліотека, електронні ресурси)?

(1 – максимально не доступними, 5 – максимально доступними)

1	2	3	4	5

(якщо обрали 1-3 – поясніть чому) _____

Наскільки достатнім є навчально-методичне забезпечення навчання?

(1 – повністю відсутнє, 5 – максимально достатнім)

1	2	3	4	5

(якщо обрали 1-3 – поясніть чому) _____

6. Академічна доброчесність

Наскільки в Інституті дотримуються принципи академічної доброчесності?

(1 – принципи не дотримуються, є системні порушення, 5 – принципи дотримуються всіма учасниками освітнього процесу)

1	2	3	4	5

(якщо обрали 1-3 – напишіть, хто і за яких обставин порушував принципи академічної доброчесності) _____

Наскільки Ви поінформовані про правила та наслідки порушення академічної доброчесності?

(1 – зовсім не поінформований(на), 5 – добре поінформований(на))

1	2	3	4	5

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

7. Підтримка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Наскільки Ви задоволені рівнем організаційної, інформаційної та консультативної підтримки?

(1 – зовсім не задоволений(на), така підтримка відсутня, 5 – задоволений(на), всі зазначені види підтримки забезпечуються)

1	2	3	4	5

(якщо вказали 1-3 – напишіть, якої саме підтримки Вам бракує

_____.

Наскільки Ви задоволені взаємодією з науковим керівником?

(1 – не задоволений(на), взаємодія відсутня, 5 – задоволений(на), взаємодія реалізується)

1	2	3	4	5

8. Загальна оцінка

Чи рекомендували б Ви навчання за цією освітньо-науковою програмою іншим?

(1 – категорично не рекомендую, 5 – обов'язково рекомендую)

1	2	3	4	5

(якщо обрали 1-3 – поясніть чому) _____.

_____.

9. Відкриті питання

Що на Вашу думку, є основними перевагами освітньо-наукової програми?

_____.

Які проблемні питання потребують вирішення?

_____.

Ваші пропозиції щодо покращення освітнього процесу

_____.

Приклад анкети для випускників

1. Загальна інформація

Рік закінчення _____.

2. Оцінка освітньо-наукової програми

Наскільки Ви задоволені результатами навчання?

(1 – незадоволений(на), 5 – максимально задоволений(на))

1	2	3	4	5

(якщо обрали 1-3 – поясніть чому) _____

Наскільки освітньо-наукова програма відповідала сучасним вимогам і тенденціям

(1 – не відповідала сучасним вимогам і тенденціям, 5 – повністю відповідала сучасним вимогам і тенденціям)

1	2	3	4	5

Наскільки отримані знання і навички є корисними у професійній діяльності?

(1 – зовсім не корисні, 5 – максимально корисні)

1	2	3	4	5

Наскільки освітньо-наукова програма була практикоорієнтованою?

(1 – зовсім не є практикоорієнтованою, 5 – повністю є практикоорієнтованою)

1	2	3	4	5

3. Оцінка результатів навчання

Наскільки сформовані у Вас професійні компетентності?

(1 – зовсім не сформовані, 5 – повністю сформовані)

1	2	3	4	5

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

Наскільки сформовані у вас соціальні навички (soft skills)?

(1 – низький (неконкурентоспроможний) рівень, 5 – високий (конкурентоспроможний) рівень)

1	2	3	4	5

4. Загальна оцінка

Чи рекомендували б Ви освітньо-наукову програму іншим?

(1 – категорично не рекомендував(ла), 5 – обов'язково рекомендував(ла))

1	2	3	4	5

(якщо обрали 1-3 – поясніть чому) _____

5. Відкриті питання

Яких знань або навичок Вам бракувало під час навчання?

Які дисципліни доцільно додати до освітньо-наукової програми?

Які дисципліни доцільно переглянути або вилучити?

Ваші пропозиції щодо покращення освітнього процесу:

Приклад анкети для наукових працівників
(у межах опитування щодо конкретної освітньо-наукової програми)

1. Загальна інформація

Який у Вас загальний стаж викладацької діяльності?

до 5 років	
5-10 років	
10-20 років	
понад 20 років	

2. Організація освітнього процесу

Наскільки Ви враховуєте індивідуальні особливості здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії під час викладання?

(1 – не враховую, 5 – постійно враховую)

1	2	3	4	5

(якщо вказали 1-3 – поясніть, чому) _____

Наскільки активно Ви застосовуєте сучасні методи навчання?

(1 – зовсім не застосовую, 5 – максимально застосовую)

1	2	3	4	5

(якщо вказали 1-3 – поясніть, чому) _____

Наскільки ефективно організовано оцінювання результатів навчання?

(1 – зовсім неефективно, 5 – максимально ефективно)

1	2	3	4	5

3. Взаємодія зі здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Наскільки активно Ви залучаєте здобувачів до освітнього процесу?

(1 – зовсім не залучаю, 5 – максимально залучаю)

1	2	3	4	5

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

Наскільки ефективною є взаємодія між науковими працівниками та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії?

(1 – максимально неефективною, 5 – максимально ефективною)

1	2	3	4	5

(якщо вказали 1-3 – поясніть, чому) _____

4. Освітнє середовище

Наскільки достатньою є матеріально-технічна база для проведення занять?

(1 – повністю відсутня, 5 – максимально достатньою)

1	2	3	4	5

(якщо вказали 1-3 – поясніть, чого саме Вам бракувало) _____

Наскільки Ви задоволені інформаційним забезпеченням освітнього процесу?

(1 – максимально не задоволений(на), 5 – максимально задоволений(на))

1	2	3	4	5

(якщо вказали 1-3 – поясніть, чого саме Вам бракувало) _____

5. Професійний розвиток

Наскільки Інститут сприяє підвищенню Вашої кваліфікації?

(1 – зовсім не сприяє, 5 – максимально сприяє)

1	2	3	4	5

(якщо вказали 1-3 – поясніть, чому) _____

Наскільки ефективною є система мотивації наукових працівників?

(1 – повністю відсутня, 5 – максимально ефективна)

1	2	3	4	5

(якщо вказали 1-3 – поясніть, чому) _____

6. Академічна доброчесність

Наскільки в Інституті дотримуються принципи академічної доброчесності?

(1 – принципи не дотримуються, є системні порушення, 5 – принципи дотримуються)

1	2	3	4	5

(якщо обрали 1-3 – напишіть, хто і за яких обставин порушував принципи академічної доброчесності) _____

Наскільки Ви поінформовані про відповідні нормативні вимоги?

(1 – зовсім не поінформований(на), 5 – максимально поінформований(на))

1	2	3	4	5

7. Загальна оцінка

Наскільки ефективно реалізується освітньо-наукова програма і цілому?

(1 – максимально неефективно, 5 – максимально ефективно)

1	2	3	4	5

(якщо вказали 1-3 – поясніть, чому) _____

8. Відкриті питання

Основні проблеми реалізації освітнього процесу

Пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу

Приклад анкети для роботодавців

1. Загальна інформація

Організація _____.

Посада _____.

2. Оцінка підготовки випускників

Наскільки рівень підготовки випускників відповідає Вашим вимогам?

(1 – зовсім не відповідає, 5 – повністю відповідає)

1	2	3	4	5

(якщо вказали 1-3 – поясніть, чому) _____.

Наскільки випускники володіють необхідними професійними компетентностями?

(1 – зовсім не володіють, 5 – максимально володіють)

1	2	3	4	5

(якщо вказали 1-3 – поясніть, чому) _____.

Наскільки випускники здатні застосовувати знання на практиці?

(1 – зовсім не здатні, 5 – максимально ефективно)

1	2	3	4	5

3. Конкурентоспроможність

Наскільки випускники Інституту є конкурентоспроможними?

(1 – зовсім не конкурентоспроможні, 5 – максимально конкурентоспроможні)

1	2	3	4	5

4. Взаємодія з Інститутом

Наскільки Ви зацікавлені у співпраці з Інститутом?

(1 – зовсім не зацікавлений(на), 5 – максимально зацікавлений(на))

1	2	3	4	5

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

(якщо вказали 1-3 – поясніть, чому) _____

Наскільки доцільним є залучення роботодавців до освітнього процесу?
(1 – зовсім не доцільно, 5 – максимально доцільно)

1	2	3	4	5

(якщо вказали 1-3 – поясніть, чому) _____

5. Загальна оцінка

Чи рекомендували б Ви випускників Інституту для працевлаштування?
(1 – категорично не рекомендував(ла), 5 – обов'язково рекомендував(ла))

1	2	3	4	5

(якщо вказали 1-3 – поясніть, чому) _____

6. Відкриті питання

Яких компетентностей, на Вашу думку, бракує випускникам?

Які напрями підготовки слід посилити?

Пропозиції щодо вдосконалення підготовки фахівців:
